

De minister voor Klimaat en Energie
De heer R. Jetten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: Subsidiëring inzet Botlekwarmte
Den Haag/Leiden: april 2023

Geachte heer Jetten,

In uw brief van 20 december 2022 geeft u aan dat het kabinet voorstander is van het uitfaseren van subsidies ten behoeve van fossiele brandstoffen. Daarbij sluit u zich aan bij de definities zoals opgesteld door de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Wij willen in dit kader uw aandacht vragen voor het WarmtelinQ (WLQ/WLQ+), een warmtetransportleiding tussen de Vondelingenplaat/Vlaardingen en Den Haag/Leiden. Het betreft de levering van warmte op fossiele basis waarvoor marktpartijen geen economische gronden vonden om de benodigde infrastructuur aan te leggen. De Gasunie heeft dit project nu uitvoering genomen in opdracht van het ministerie. Er zal ca. €1 miljard aan transportfaciliteiten moeten worden uitgegeven en dan hebben we het nog niet over de extra lokale distributienetten en de pieklast- en back-up-voorzieningen die additioneel nodig zullen zijn. In haar rapport "in publieke handen" geeft de Algemene Rekenkamer aan, dat onvoldoende duidelijk is gemaakt wat het nut en de noodzaak van deze investering is en dat alternatieven op een niet navolgbare wijze zijn genegeerd.

Volgens de WTO-definities moeten investeringen van staatsbedrijven als subsidie worden gezien. Het gaat hierbij om subsidiëring van de bestendiging van de inzet van de fossiele brandstoffen aan de bronkant (Botlek) en de marktkant (Den Haag en Leiden), iets waarvan het kabinet zegt dat het dat juist wil afbouwen. De hoge subsidies, verdere risico-afdekking en de hogere temperaturen van de warmte uit de Botlek zullen ten koste gaan van de inzet van lokale, hernieuwbare bronnen van veelal lagere temperatuur. Potentiële financiers van de inzet van lokale, hernieuwbare bronnen zijn terughoudend zolang de op staatskosten gefinancierde WLQ/WLQ+ in de lucht hangt.

De restwarmte uit de Botlek is goed inzetbaar voor bij voorbeeld de vergassing van LNG en voor het dun vloeibaar maken van viskeuze ruwe olie. Aan de marktkant, zeker geldt dat voor de gemeente Den Haag, dat er lokaal kan worden beschikt over hernieuwbare bronnen.

Wij willen nog opmerken dat bij het doorvoeren van het WLQ/WLQ+-project slechts in een deel van de behoefte aan warmte zal kunnen worden voorzien en dat er zgn. pieklastcentrales, draaiend op aardgas, zullen moeten worden gebouwd om in de boven de basislast benodigde warmte te voorzien. Zonder aanvullende maatregelen zullen WLQ/WLQ+ ons niet helpen om huizen en gebouwen los te koppelen van het aardgas.

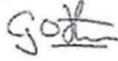
De provincie Zuid-Holland heeft geen gehoor gegeven aan onze bezwaren tegen deze investeringen en de Raad van State neemt het standpunt in dat besluiten hierover voor het grootste deel in het politieke domein thuishoren en niet in het bestuursrechtelijk domein.

Wij vragen u daarom hierbij de subsidies/investeringen voor het WLQ-project in te trekken en voorrang te geven aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving van Den Haag en Leiden e.o. via vraagreductie en het inzetten van lokale, hernieuwbare bronnen.

Rest ons te melden dat wij gaarne bereid zijn een en ander mondeling aan u toe te lichten.
Contactpersonen: Gerd-Jan Otten (mob 0646 006 658) en Wim Scholten (mob 0651 137 163)

Hoogachtend,

Gerd-Jan Otten
Managing partner CMAG B.V.
email: gjo@cmag.nu
Den Haag

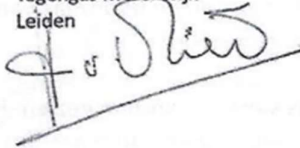
Wim Scholten
vz wijkvereniging Houtkwartier
email: wim.scholten@xs4all.nl
Leiden

Oscar Gennissen
vz. Tegengas Merenwijk
Leiden

Cent van Vliet
Tegengas Merenwijk
Leiden

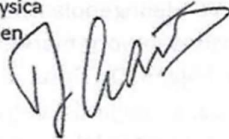
Prof. dr. Jan J. Boersema
Grondslagen van de Milieuwetenschappen
Leiden

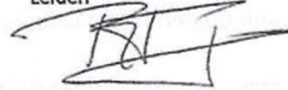
Prof. Hugo Priemus
Volkshuisvesting en Woningmarkt
Leiden

Prof. Thijs Aartsma
Biofysica
Leiden

Prof. Robert Tijssen
Science and Innovation
Leiden

Deze brief wordt verder ondersteund door:

- Roger Hendriks, bestuur wijkvereniging Houtkwartier, Leiden

Een aantal bewonersverenigingen en groeperingen die zich inzetten voor de energietransitie van Den Haag hebben het beroep bij de Raad van State tegen de WLQ mede-ondertekend. Ook deze brief wordt door hen expliciet ondersteund. De bevestiging daarvan hebben we op file.

Namens

Stichting duurzaam en energiek wonen	Duindorp	John Frenk
KBnG Energie architecten	Den Haag/Rotterdam	Miel Karthaus
Energie Coöperatie Moerwijk	Moerwijk	Neo de Bono
Stichting Gasvrij Scheveningen	Scheveningen	Hans Grijzen
Stichting duurzame Zeehelden	Den Haag	Marianne Zuur
Lokaal Vertegenwoordiger RES RDH	Den Haag	Willie Berendsen
Warmte Manifest 2017	Den Haag	Guido Beauchez
Stichting zelfvoorzienende leefbuurten	Den Haag Mariahoeve	Mireille Hollaar
De Groene Smaragd Energie Coöperatie	Den Haag Mariahoeve	George Mulders
Energie Coach DuurSaam Benoordenhout	Den Haag	Daniella Gidaly
GC Wijk25	Den Haag Mariahoeve	Elly Rijnierse